

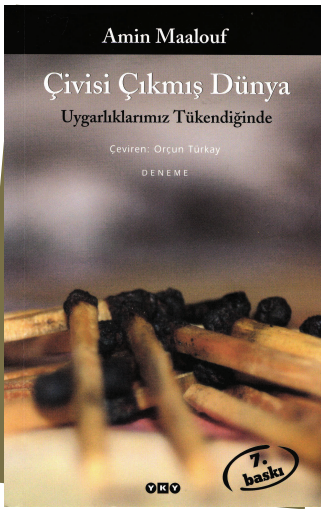
*Zaman müttefikimiz değil
bizim, yargıcımız.
Şu an zaten cezamızın
erteleme sürecini yaşıyoruz.*

HOR VE HOŞGÖRÜ ARASINDA SIKIŞMIŞ BİR ALAMETTEYİZ

G. Didem ÖNAL

Khas bilgi merkezi referans hizmetleri

Lübnan asıllı bir Fransız olan Maalouf, hemen her kitabında Doğulu kimliğini özümsemiş, dünyaya Batıdan seslenen bir yazar olarak okuyucuların karşısına çıkıyor. Her fırsatta kendisinin Batı ve Doğu kültürlerinin her ikisine de ait olduğunu belirten yazar, dünyanın içinde bulunduğu durumu ve Türkçe'ye 2009'da 'Çivisi Çıkmış Dünya' olarak çevrilen kitabı yazma amacını şu sözlerle dile getiriyor: "Ben 'tehlike var' diye bağıryor ve bu duyulsun istiyorum."

Ekonomik, siyasi ve kültürel alanlar başta olmak üzere günümüz dünyası tam bir karmaşa içerisinde. Medeniyetler çatışması olarak anılan, dünyadaki bütün kültürlerin ve halkların geleceğini tehdit eden politikalar... Küresel ısınma, çevre sorunları, birbirlerine tahammül edemeyen insan toplulukları...

Yer kürenin bir yerinde tüm zamanlarını 'tüketim katedralleri' olarak da adlandırılan alışveriş merkezlerinde tam bir çılgınlık içinde geçiren insanlar; bir başka yerinde ise yoksulluk ve açlıktan ölen çocuklar... Böyle bir resim karşısında insanın aklına ilk gelen soru: "Dünya nereye gidiyor?"

Amin Maalouf'un kaleme aldığı ve günümüzde yaşanan bu karmaşayı çok yönlü değerlendirdiği 'Le dérèglement du monde' adlı deneme kitabı, Orçun Türkay tarafından 'Çivisi Çıkmış Dünya' başlığıyla dilimize çevrilip 2009'da Yapı Kredi Yayınları'ndan piyasaya çıkmıştı.

Lübnan asıllı bir Fransız olan Maalouf, hemen her kitabında Doğulu kimliğini özümsemiş, dünyaya Batı'dan seslenen bir yazar olarak okuyucuların karşısına çıkıyor. Her fırsatta kendisinin Batı ve Doğu kültürlerinin her ikisine de ait olduğunu belirten yazar, dünyanın içinde bulunduğu durumu ve bu kitabı yazma amacını şu sözlerle dile getiriyor:

"... Amacım belgelerle doldurulmuş bir dosya sunmak değil, ne de özsaygıyla hareket edip bana ait bir savı savunmak; ben "tehlike var" diye bağırıyorum ve bu duyulsun istiyorum sadece; öncelikli niyetim çağdaşlarımı, 'yol arkadaşlarımı' bindiğimiz geminin dalgah denizde akıntıya kapıldığına, yolunun, yönünün, görüş alanının, pusulasının bulunmadığına ve batmasını engellemek için acilen bir atılım yapılması gerektiğine inandırmak için doğru sözcükleri bulmak... Geç kaldığımı, ama çok geç kalınmadığımı söylemek. Çöküşü ve gerilemeyi önlemek amacıyla bütün gücümüzle harekete geçmenin bir intihar, bir suç olmadığını söylemek. (...) Düşünce ve davranış alışkanlıklarımızı, hayali gerçekliklerimizi kökünden değiştirme ve öncelikler ölçeğimizi yeniden oluşturma cesaretinin gösterilmesi gerektiğini dile getirmek."

Günümüzün yaşadığı bölünmüşlüğü, bunun bir getirisi olan karmaşanın, 'öteki'leştirmenin ve ön yargıların toplumları ileri götürmeyeceğini, aksine hızla gerileteceğini sık sık vurgulayan Maalouf, gelişmiş ülkelerin bu konuda önemli bir sorumluluğu olduğunu belirtiyor.

Maalouf kitabında geri kalmış toplumların ve azınlıkların çeşitli yollarla yok edilmelerinin, erki elinde bulunduran ülkelerce bir kazanımdan çok önemli bir kayıp olacağına değiniyor. Özellikle Batılı toplumların çok uzun zamandır Doğu'ya kulaklarını tıkadığını söyleyen yazar bu noktada göçmenlere önemli bir rol düştüğünü belirtiyor.

Maalouf'a göre göç edenlerin, kendi kökenleri ve kimliklerinin yanı sıra içinde yaşadıkları toplumun kültürünü de özümsemeleri, anlamaları ve bir buluşma noktası oluşturabilmeleri gerekir. Bu, Batı ve Doğu uygarlıkları arasında kurulabilecek köprünün en önemli ayağını oluşturur.

Doğal felaketlerden, çıkarıcı dünya politikalarına kadar çeşitli konuların çok yönlü ele alındığı kitapta, artık toplumların birbirlerine karşı 'hor görme' yerine 'hoşgörüle' yaklaşmalarının gerektiği, gelecek nesiller ve yer kürenin devamlılığı için küresel ısınma başta olmak üzere ölümcül çevre sorunlarına acilen ortak çözümler bulunmasının zorunlu olduğunun altı çiziliyor.

Maalouf, günümüzün yaşadığı bölünmüşlüğü, bunun bir getirisi olan karmaşanın, 'öteki'leştirmenin ve ön yargıların toplumları ileri götürmeyeceğini, aksine hızla gerileteceğini sık sık vurguluyor.